

prima instanță: Ig. Chiroșca  
instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova

## DECIZIE

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Tatiana Vieru,  
Valentina Clevadi, Iurie Bejenaru,  
Oleg Sternioală, Petru Moraru

examinînd recursul declarat de societatea comercială „Agriprof-G”  
societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea  
comercială „Agriprof-G” societate cu răspundere limitată împotriva societății pe  
acțiuni „Codru” cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2015, prin  
care a fost respins apelul declarat de societatea comercială „Agriprof-G”  
societate cu răspundere limitată, cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Strășeni din  
15 august 2014,

### c o n s t a ț ă:

La data de 02 decembrie 2013, societatea comercială „Agriprof-G”  
societate cu răspundere limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva  
societății pe acțiuni „Codru” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat reclamantul că SA „Codru”, în calitate de  
locator și SC „Agriprof-G” SRL, în calitate de locatar, au încheiat contractul de  
locațiune nr. 07 din 05.03.2010, obiectul contractului constituind suprafața de 50  
mp de depozit situat în or. Strășeni, str. A. Mateevici, 14, folosită pentru  
păstrarea produselor chimice.

Menționează reclamantul că potrivit pct. 1.1 al contractului, locatorul s-a  
obligat să transmită locatarului în folosință temporară bunurile, iar locatarul s-a  
obligat să achite în favoarea locatorului chiria și alte plăți prevăzute de contract.

Conform anexei nr. 1 la contract, locatorul a predat, iar locatarul a primit în folosință 50 mp din suprafața de depozit situate pe adresa or. Strășeni, str. Mateevici 14, folosită pentru păstrarea produselor chimice.

Ulterior, prin acordul din 03.03.2012, părțile au decis asupra modificării condițiilor contractuale și anume, pct. 1.3. potrivit căruia, locațiunea a început pe 11.03.2012 și urma să înceteze la 10.03.2013.

Conform pct. 3.3. al contractului, transmiterea-perceperea mărfii destinată păstrării în limitele bunului închiriat de la locatar către locator și invers se va efectua în baza facturilor de expediție sau bonurile de primire-predare cu mențiunea părților în care se va indica denumirea produsului și cantitatea.

Astfel, reclamantul a transmis la păstrare către pîrît produse chimice, denumirea și cantitatea cărora era indicată în facturi, bonuri de primire și de consum, contrasemnate de ambele părți.

Precizează reclamantul că în noaptea din 25.04.2012 spre 26.04.2012 în depozitul situat în or. Strășeni, str. A. Mateevici, 14 a fost săvîrșit un furt, în urma căruia au fost sustrate bunuri (produse de uz fito-sanitar) în sumă de 365 654,98 lei, proprietate a reclamantului.

În procesul inventarierii din 26.04.2012 s-a întocmit lista bunurilor sustrate, denumirea și cantitatea acestora, fapt confirmat prin actul de inventariere întocmit personal și contrasemnat de șefa depozitului Botnaru Tamara Vasile, angajată a pîrîtlui.

În temeiul art.186 alin.5 Cod Penal, la 05.05.2012 de către CPR Strășeni a fost pornită cauza penală nr.2012338031 pe cazul furtului produselor de uz fitosanitar din depozitul situat în or. Strășeni, str. A. Mateevici, 14.

La 11 martie 2013, Procuratura raională Strășeni a emis ordonanța de suspendare a urmăririi penale din motiv că nu sunt identificate persoanele care pot fi puse sub învinuire.

Conform pct. 4.6. al contractului de locațiune nr. 07 din 05.03.2012, locatorul poartă răspundere financiară deplină pentru marfa amplasată în limitele bunului arendat în caz de furt și deteriorarea acesteia.

Astfel, la 04 februarie 2013, reclamantul a înaintat pîrîtlui o pretenție privind compensarea pierderilor suferite în sumă totală de 365 654,98 lei. Pîrîtlul a refuzat achitarea sumei motivînd că urmărirea penală nu este finalizată.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 01.10.2013, reclamantul a expediat către pîrît o pretenție repetată, prin care a solicitat ca, în termen de 5 zile din momentul primirii pretenției, să fie achitată datoria de 365 654,98 lei. Pîrîtlul a refuzat achitarea sumei.

Ca rezultat, susține reclamantul că la data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria pîrîtlui față de SC „Agriprof-G” SRL se ridică la suma de 365 654,98 lei și dobînda de întîrziere în sumă de 36 219,88 lei, în total suma de 401 875 lei.

Cere SC „Agriprof-G” SRL, încasarea de la SA „Codru” a datoriei de bază, în mărime de 365 654,98 lei și a dobînzii de întîrziere, în mărime de 36 219,88 lei, în total, 401 875 lei, precum și cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Strășeni din 15 august 2014, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2015, apelul declarat de SC „Agriprof-G” SRL a fost respins și menținută hotărîrea Judecătoriei Strășeni din 15 august 2014.(f.d. 157-161)

La 01 aprilie 2015, SC „Agriprof-G” SRL a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2015 și hotărîrii Judecătoriei Strășeni din 15 august 2014, cu pronunțarea unei hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, a invocat recurentul că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, instanța ierarhic inferioară încălcînd și aplicînd eronat normele de drept material și procedural.

Studiînd materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SC „Agriprof-G” SRL întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și remisă pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Examinînd înscrisurile anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost pronunțată la 04 februarie 2015. SC „Agriprof-G” SRL a contestat-o cu recurs la 01 aprilie 2015 și respectiv, recursul se consideră depus în termen.

Din materialele dosarului se constată că la 05.03.2010, SA „Codru”, în calitate de locator și SC „Agriprof-G” SRL, în calitate de locatar, au încheiat contractul de locațiune nr. 07, obiectul contractului constituind suprafața de 50 mp de depozit situat în or. Strășeni, str. A. Mateevici, 14, folosită pentru păstrarea produselor chimice.

În noaptea din 25.04.2012 spre 26.04.2012, în depozitul situat în or. Strășeni, str. A. Mateevici, 14 a fost săvîrșit un furt, în urma căruia au fost sustrate bunuri (produse de uz fito-sanitar).

La 04 februarie 2013 și repetat la 01 octombrie 2013, reclamantul a înaintat pîrîtului pretenție privind compensarea pierderilor suferite. Pîrîtul a refuzat achitarea sumei motivînd că urmărirea penală nu este finalizată.

Astfel, la data de 02 decembrie 2013, reclamantul a depus cerere de chemare în judecată împotriva pîrîtului, solicitînd încasarea atît a datoriei în

mărime de 365 654,98 lei, cât și a dobânzii de întârziere, în mărime de 36 219,88 lei, în total, 401875 lei.

Instanțele ierarhic inferioare au emis hotărârile respective.

Potrivit prevederilor art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În temeiul normei precitate, Colegiul a apreciat hotărârile instanțelor ierarhic inferioare neîntemeiate din considerentele expuse mai jos.

Potrivit art. 667 alin. (1) Cod civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor, iar potrivit art. 199 din același cod, consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic, fiind valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

Colegiul reiterează că actul juridic, contractul de locațiune nr. 07 din 05.03.2010, a fost semnat între SA „Codru”, în calitate de locator și SC „Agriprof-G” SRL, în calitate de locatar, fiind respectate prevederile sus-menționate și în temeiul căruia locatorul s-a obligat să transmită locatarului în folosință temporară bunurile, iar locatarul, la rîndul său, s-a obligat să achite în favoarea locatorului chiria și alte plăți prevăzute de contract.

Totodată, potrivit art. 667 alin. (3) Cod civil, părțile pot încheia contracte care nu sînt prevăzute de lege (contracte nenumite), precum și contracte care conțin elemente ale diferitor contracte prevăzute de lege (contracte complexe).

Potrivit art. 668 alin. (1) Cod civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Concomitent, potrivit art. 725 Cod civil, contractul trebuie interpretat pe principiile bunei-credințe. Contractul se interpretează după intenția comună a părților, fără a se limita la sensul literal al termenilor utilizați.

Potrivit art. 726 Cod civil, la interpretarea contractului se va ține cont de natura lui, de circumstanțele în care a fost încheiat, de interpretarea care este dată acestuia de către părți sau care poate fi dedusă din comportamentul lor de pînă la și de după încheierea contractului, precum și de uzanțe.

Potrivit art. 727 Cod civil, contractul produce nu numai efecte stipulate de către părți, dar și efecte care, conform naturii contractului, rezultă din lege, din uzanțe sau din principiul echității.

Potrivit art. 728 Cod civil, clauzele contractuale se interpretează în contextul întregului contract.

Potrivit art. 729 alin. (1) Cod civil, clauzele contractului se interpretează în sensul în care pot produce efecte, dar nu în sensul în care nu ar produce nici un efect.

Potrivit art. 732 Cod civil, neclaritățile din condițiile contractuale standard se interpretează în defavoarea părții care le-a formulat. În caz de dubiu,

contractul se interpretează în favoarea celui care a contractat obligația și în defavoarea celui care a stipulat-o. În toate cazurile, contractul se interpretează în favoarea aderentului sau a consumatorului.

Astfel, examinând clauzele contractului de locațiune nr. 07 din 05.03.2010 prin prisma normelor precitate, se reține că acesta conține elemente specifice atât contractului de locațiune, cât și contractului de depozit, or, în pct. 1.2. al contractului, este stipulat expres că „Locatorul transmite următoarele bunuri: 50 mp suprafața de depozit,...folosită în scop – păstrarea produselor chimice.”, în același timp, potrivit pct. 4.5. și 4.6. ale contractului, „Locatorul se obligă să permită Locatarului accesul nelimitat la bunul arendat, în limitele orelor de lucru ale Locatarului sau extra orelor în urma unei înțelegeri adăugătoare.”. „Locatarul poartă răspundere financiară deplină pentru marfa amplasată în limitele bunului arendat în caz de furt și deteriorare a acesteia.” (f.d. 7,8 vol. I)

Complementar, Colegiul sesizează că reieșind din procesul – verbal de audiere a martorului din 25 ianuarie 2013 (f.d. 59 vol. II), Botnaru Tamara activa la SA „Codru” „în calitate de depozitar”, la fel, potrivit mărturiilor, aceasta a primit marfa de la SC „Agriprof-G” SRL și a „...depozitat-o în depozit,...”.

Mai mult, angajatul SA „Codru”, Botnaru Tamara a menționat că depozitul era încuiat de ea, cu lacătul și era asigurat cu pază, în două schimburi.

În contextul expus, Colegiul consideră că instanțele ierarhic inferioare au omis prevederile Codului civil privind interpretarea contractului.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul relevă că potrivit pct. 3.3. din contractul de locațiune nr. 07 din 05.03.2010, „Transmiterea – perceperea mărfii destinată păstrării în limitele bunului închiriat de la Locatar către Locator și invers se va efectua în baza facturilor de expediție sau bonurilor de predare...”.

Reieșind din materialele dosarului, marfa era transmisă – predată în baza facturilor fiscale și bonurilor de consum/bonurilor de primire.

Potrivit art. 19 alin. (1) și (3) din Legea contabilității nr. 113 – XVI din 27.04.2007, faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare. Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanțelor. În lipsa formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile entității, entitatea elaborează și utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea ei, cu respectarea cerințelor alin.(6).

Prin urmare, Colegiul consideră că instanțele ierarhic inferioare urmau să aprecieze dacă documentele prin intermediul cărora marfa a fost transmisă de SC „Agriprof-G” SRL către SA „Codru” sunt documente contabile primare sau documente primare cu regim special, or prevederile art. 257 alin. (2) Cod fiscal, sunt aplicabile doar dacă documentele contabile utilizate se referă la documente primare cu regim special.

Concomitent, Colegiul constată că instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus în niciun fel referitor la documentele contabile prin intermediul cărora marfa a fost transmisă – predată, sub aspectul dacă acestea îndeplinesc condițiile statuate la art. 19 alin. (6) din Legea contabilității, în astfel de circumstanțe,

Colegiul fiind în imposibilitate să stabilească dacă suma solicitată de recurentul SC „Agriprof-G” SRL corespunde prejudiciului cauzat în urma sustragerii mărfurilor de uz fitosanitar din 26.04.2012, or autenticitatea documentelor contabile urmează a fi apreciate în concordanță cu prevederile art. 139 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, Colegiul menționează că la reexaminarea cauzei, suplimentar aspectelor expuse, care de altfel au fost omise de instanțele ierarhic inferioare, acestea urmau să acorde atenție inclusiv, faptelor ce reies din cauza penală nr.2012338031, intentată de CPR Strășeni la 05 mai 2012, or potrivit art. 118 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Concomitent, potrivit art. 138 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, înscrisurile se depun în judecată de către părți și de alți participanți la proces. La solicitarea acestora, înscrisurile pot fi reclamate de instanță părților, altor participanți la proces, precum și persoanelor care nu sînt participanți la proces.

Dacă înscrisul se păstrează la o autoritate, organizație sau la o altă persoană sau instituție, instanța, la cererea participantului la proces, dispune prezentarea lui în termen. Această prescripție nu se referă la înscrisurile care pot fi obținute fără concursul instanței. Obținerea și prezentarea înscrisului se fac pe cheltuiala solicitantului.

Astfel, instanța de apel, în procesul de rejudecare a prezentei cauze, va trebui să aprecieze circumstanțe cum ar fi: dacă există la dosarul penal nr.2012338031, intentat de CPR Strășeni la 05 mai 2012 cererea părții vătămate și cine este recunoscută în această calitate; la fel, cine este recunoscută în calitate de parte civilă; mărimea prejudiciului pretins a fi suferit în urma evenimentului din 26 aprilie 2014; precum și înscrisurile pe care se întemeiază suma prejudiciului; or aceste momente sunt necesare în vederea aprecierii juste a fondului cauzei.

Colegiul precizează că potrivit art. 373 alin. (1), (2), (4) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

De asemenea, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Concomitent, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărîrii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărîrii în întregul ei.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul, avînd în vedere articolul sus-citat, consideră că instanțele ierarhic inferioare nu au examinat fondul cauzei, fapt ce impune casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea pricinii la rejudecare în aceeași instanță.

Astfel, reieșind din prevederile menționate precum și din prevederile art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul consideră că instanța de apel urmează să reexamineze prezentul litigiu în contextul celor învederate în prezenta decizie.

Astfel, avînd în vedere circumstanțele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, motiv pentru care admite recursul declarat de societatea comercială „Agriprof-G” societate cu răspundere limitată ca întemeiat, casează decizia instanței de apel și trimite pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

#### d e c i d e

Se admite recursul declarat de societatea comercială „Agriprof-G” societate cu răspundere limitată ca întemeiat.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea comercială „Agriprof-G” societate cu răspundere limitată împotriva societății pe acțiuni „Codru” cu privire la încasarea sumei, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul  
Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Petru Moraru